

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiem.

Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

TONGEREN, DEN 3 APRIL.

De liberale notaris Leclercq van Geldenaeken (Jodoigne) heeft zich het land uitgezet met een millioentje dat hij aan de onnozele lieden ontfuteld had. Onze liberale lawijmakers die zoo veel praats hebben als er ergens een stuiver ontbreekt in de kas van eenen koster of eenen kerkontvanger, zwijgen doodstil aangaande den aardseugnet Leclercq. Wij zouden op de schelmerijen van den voorzitter der liberale associatie van Geldenaeken niet terugkomen, indien wij niet verplicht waren de doctrinaire bladen van tijd tot tijd uit te meten met de el waarmee zij anderen willen meten.

Ieder dag komen er nieuwe bijzonderheden over de krimpele daden aan het licht, die de schandelijke vlucht van den al te beruchten burgemeester van Geldenaeken zijn voorgaan.

Onder deze feiten is er een, welke aantoon, tot hoe ver de schraapzucht van een diep gevallen kerel gaan kan. De zangmaatschappij van Geldenaeken had den burgemeester Leclercq tot eere-voorzitter gekozen, en hem haren standaard toevertrouwd. Die standaard was door veelvuldige medaliën versierd, die altemaal dagen van muzikalen bijval herin nederen.

De schat was in goede handen!

Toen de aftruggelaar besloot de stad te verlaten, befaamd door zijne politieke daden, gedacht hij natuurlijk zijne lieve muziekocieteit, en misshien, om des te beter het kostbaar depot, aan zijne zorg toevertrouwd, te bewaren, stak hij den standaard in den zak... en de medaliën ook. Het muziek zoekt nog altijd naar zijne vlag.

Niets schandelijker als die laatste daden van aftruggelaar, zegt de *Gazette de Nivelles*, en de koelbloedigheid met welke zij werden ontworpen en voltrokken.

Zijne ongelukkige vrouw droeg een prachtige armband, en toen Leclercq haar onhelsde voor zijn vertrek, drukte hij haar zoo inniglijk hand en pols, dat dit juweel brak. « 't Is niets zegde hij, ik zal het laten maken te Parijs, waar ik binnen eenige dagen zijn zal. »

Die dame had eene schoone karvats; hij brak ze, om er den gouden knop van mee te nemen.

Op raad van Leclercq hadden twee personen kortelings hunne goederen verkocht en het geld dat er van kwam, ging... in zijnen zak over.

WATERLOO.

VRIJE VERTALING NAAR HET FRANSCH.

(VERVOLG).

Den 21 maart, tusschen 5 en 6 ure des avonds, zaten de heer Goulden en ik aan het werk; de avond begon te vallen; buiten liep een fijne regen langs de glazen, en Katharina stak de lamp aan. Theodor Roeber, die aan den telegraaf was, kwam in galop onze vensters voorbij; hij zat op een groot appelgraauw paard; de wind blies zijnen kiel op, zoo snel reed hij; met de eene hand hield hij zijn grooten viltten hoed op 't hoofd en met de andere sloeg hij met eenen stok op zijn paard, dat als de wind voortrende.

M. Goulden veegde de ruit af en bukte voorover om beter te kunnen zien, terwijl hij zegde: « Het is Roeber, die van den telegraaf komt; er is eene groote tijding aangekomen! »

Zijne bleke wangen kleurden zich, ik roelde mijn hart met geweld kloppen. Katharina zette de lamp bij ons, en ik opende het venster om het loik dicht te doen. Dit had mij eenige oogenblikken bezig gehouden, want ik moest de glazen op de werkbank verplaatsen, om het venster te openen en de borlogien af te nemen. M. Goulden mijmerde. Terwijl ik het haakje vastmaakte, hoorden wij aan twee zijden der stad te gelijk appél slaan, bij het bastion van Mittelbronn, en bij dat van Bigelberg; de echos van de walle en die van het dal antwoordden, en dit doffe gerommel vervulde de geheele plaats op het uur dat de nacht begon.

M. Goulden was opgestaan. « De zaken zijn thans beslist, » zeide hij met een stem die mij deed huiveren; « ofwel men strijdt in de omstreken van Parijs, of de keizer is in zijn oud paleis

Een persoon van Geldenaeken had eenen grond gekocht. De betaling moest gebeuren op een tamelijk verwijderd tijdstip. Op zekeren dag kwam Leclercq bij den kooper en zegde hem zoo omtrent het volgende: « Waarom laat gij 't geld in uwe kas liggen, dat u niets opbrengt. Betaal mij dien grond seffens en ik zal u eenen intrest van 5 per cent geven. »

Een tiental minuten voor zijn verdwijnen, vroeg hij eenige duizende francs aan eenen zijner vrienden, M. D. X. Deze gaf ze tegen intrest — die Leclercq in Amerika, denkt men, gaan zoeken is.

Erkwan aangehouden, die het *Café du...* houden, eene zekere som te kort, om hun huis te betalen. Leclercq die den coup overlegde, leende die som; zij betaalden, en den volgende dag werd de prijs van aankoop, op intrest, bij hem neergelegd.

Men noemt onder de voornaamste slaclitoffers, MM. Van Hamme en Lambeau, van Beauvechain.

Maar 't is vooral die menigte van kleine burgers, en zelfs weeskinderen, welke te beklagen zijn. Het getal is nog niet nauwkeurig gekend, evenmá als men nauwkeurig de uitgestrektheid van het ongelukkerit; want de boeken, zoo het schijnt, zijn zoodanig in den war, dat men wel twee maanden zal noodig hebben alvorens er licht in te zien.

Men ziet dat er niets ontbrak aan den beruchten liberater, om zich als apostel aan te stellen der onafhankelijke zedeleer.

Louisa Lateaux.

Wij hebben ons tot heden niet beziggehouden met de wonderbare Louisa Lateaux van Bois-d'Haine in Henegauw, die sedert eenigen tijd de algemeene aandacht tot zich trekt.

Een fransch dagblad, *Le Propagateur de Lille*, was het eerste welk over deze merkwaardige zaak, in de maand oktober 1868 een artikel schreef, welk wij hier laten volgen:

« Sedert eenige weken, is het volksgevoelen, tusschen Bergen en Charleroi, vuriglijk bekommerd met de wonderbare zaken, die in een klein dorp van Henegauw geschieden.

« In eene afgezonderde hut, op 200 meters afstand van de kerk van Bois-d'Haine en van den ijzerenweg van Manage naar La Louvière, woont een arm huisgezin, bestaande uit drie personen, de weduwe Lateaux en twee haren dochters. De twee zusters oefenen het bedrijf uit van naaisters, en werken in daghuur in de huizen van het omliggende... »

« Louisa, achttien jaar en half oud, de jongste der zusters, had steeds op eene eenvoudige, god-

als in 1809. »

Katharina ging reeds zijnen mantel halen, want zij zag wel, dat hij uit zou gaan, niettegenstaande den regen. Altijd, met zijn groote grijze oogen wijd geopend, doorsprekende, liet hij zich de mouwen aandoen, zonder er acht op te slaan; daarna vertrok hij en Katharina mij op den schouder tikkende, want ik bleef staan, zeide tot mij: « Ga toch, Jozef, volg hem »

Ik ging dadelijk naar beneden. Wij kwamen op de markt, op 't oogenblik dat het bataillon uit de groote straat kwam, en den hoek omsloeg van het stadhuis, achter de trommelslagers, die met de trommel op den rug gingen. Onder de oude linden begon het geroffel; de soldaten namen hunne rangen in en bijna op hetzelfde oogenblik verscheen de majoor Gémeau, die nog aan zijne wonden leed en sinds twee maanden niet uitging, in uniform op de trappen van het huis Minque. Een sapur hield zijn paard aan de hand en hielp hem bij het opstijgen. Van alle kanten keek men. Het appél was begonnen.

De majoor ging de markt over, de kapiteins liepen hem snel te gemoet; zij zegden elkander eenige woorden; vervolgens ging de majoor langs het front van het bataillon, terwijl achter hem een eenvoudige sergeant met drie dienstrepen op de mouw ging, die een vaandel droeg in een bekleedsel van gewast linnen.

Do menigte werd gedurig grooter. M. Goulden en ik waren op den hoeksteen, tegenover het wachthuis geklommen. Een oogenblik na het appél trok de majoor zijnen degen, en gaf bevel het vierkant te vormen.

Ik vertel u deze dingen eenvoudig weg, omdat zij eenvoudig en vreeselijk waren. Men zag aan de bleekheid van den majoor, dat hij de koorts had, en toch was het bijna nacht. De grijze lijnen van 't vierkant op de markt, de majoor te paard in het midden, de officiers rondom hem in

vruchtige en verborgene wijze gelieft, toen in 1866, de cholera aan haren lever een helthaftig voedsel kwam aanbieden. De ziekte heerschte met geweld in de omstreken, en de vrees was in alle harten. Louisa wijdte zich toe aan den dienst der zieken. Eens verneemt zij, dat een werkman en zijne vrouw door de besmetting aangehaan zijn; niemand durft dit huis binnentreden. Louisa Lateaux, het gevaar, waaraan zij zich bloots stelt niet overwegende, wil deze ongelukkigen bezorgen; de man sterft; het moedig meisje verlaat de vrouw niet, doch twee dagen later, bezwijkt deze ook aan de ziekte. Alleen bij het lijk, is zij verplicht hetzelfde af te leggen, en naderhand, geholpen door den pastoor van Bois-d'Haine, die zijn leven ook gelurende de besmetting in gevaar had gesteld, plaatst zij het lijk op eenen kortewagen en vervoert het alzo naar de kerk.

« Eene zoo groote zelfopoffering had de krachten van Louisa voorzeker uitgeput. God zond haar eene wreede ziekte over, welke zij met eene wonderbare verduidheid en zelfs getuigt de pastoor van Bois-d'Haine, met eene heilige vreugd verdroeg.

« Gedurende de maand april van het jaar 1868, begon Louisa zonderlinge bewegingen in haar lichaam te gevoelen; haar leven was altijd zuiver geweest, en hare godvruchtigheid van overvloedig vrij; zij was een nederig meisje die haar dagelijksch brood door het arbeiden won, en die God in de eenvoudigheid des harten diende, en nogtans was het gemakkelijk te bemerken, dat iets wonderbaars zich in haar bereidde.

« Den vrijdag 24 april, in den voormoer zag men eenig bloed op hare handen; welhaast vloede ook het bloed uit hare voeten en uit hare linkerzijde. Louisa onderbrak haar werk en bleef beweegloos, met de armen en de oogen naar den Hemel gericht. Zoo bleef zij gansch den dag, zonder eenig voedsel te nutten en zonder een woord aan iemand toe te sturen. Den vrijdag 1ste mei, had hetzelfde wondergeval plaats.

Sedert dien, vloeit iederen vrijdag het bloed uit de handen, voeten en linkerzijde van het meisje en gedurende dien tijd, schijnt zij volkomenlijk alle levensgevoel verloren te hebben. Zij voegt hare handen te zamen, steekt hare armen kruisgewijze uit en knielt neder; een koud zwart bedekt haar aangezicht, en schijnt bijna te bezwijken. De andere dagen begeeft zij zich aan hare gewone bezigheden over; zij is kalm en ernstig zonder hare vroolijkheid te verliezen; zij spreekt weinig en zegt niets van de hemel-sche gaven, die men haar toezegt. Zij bewaart niets van de wonden, waaruit het bloed gevloeid heeft, tenzij een witschichtig blaasje. Eene zeer talrijke menigte uit het omliggende heeft Louisa gezien, hetzij den vrijdag te haren huize, te midden harer geestverrukking en wanneer het bloed vloede, hetzij in de kerk of op haar werk. Het getal der bezoekers groeit veel aan sedert eenige weken; geestelijken, kloosterlingen, ge-

den regen, de burgers luisterende, de groote stille, de vensters die zich in de nabijheid openen, dat staat nog voor mijnen geest, en toch is het nu weldra 50 jaar geleden.

Niemand sprak er, want iedereen wist dat men het lot van Frankrijk gijf vernemen.

« Op schouder het geweer!... In den arm het geweer!... riep kapitein Vidal.

« Na het gedruisch der geweren, hoorde men niets dan de stem van den majoor; die heldere stem, welke ik gehoord had aan den anderen kant van den Rijn, te Lutzen en te Leipzig, die stem, welke ons toeriep: « Sluit de geleerden! » Zij ging mij tot in het merg der beenderen.

« Soldaten, zegde hij, Z. M. Lodewijk XVIII, heeft Parijs den 20 maart verlaten, en keizer Napoleon heeft denzelfden dag zijne intrede in de hoofdstad gedaan.

Een soort van siddering verspreidde zich onder de toehoorders, maar slechts een seconde, en de majoor vervolgde:

« Soldaten! het vaandel van Frankrijk is het vaandel van Areole, van Rivoli, van Alexandrie, van Chébreisse van de Pyramiden, van Abonkir, van Marengo, van Austerlitz, van Jena, van Eylau, van Friedland, van Sommo-Sierra, van Madrid, van Abensberg, van Eckmüll, van Esslingen, van Wagram, van Smoleusko, van de Moskowa, van Weisenfels, van Lutzen, van Bautzen, van Wartschen, van Dresden, van Bischofswarda, van Hanau, van Brienne, van Saint Dizier, van Champaubert, van Chateau Thierry, van Joinvilliers, van Mery-sur-Seine, van Montereau, van Montmirail... Het is dit vaandel, dat wij met ons bloed gewerd hebben... Het is dit, hetwelk onze roem uitmaakt.

De oude sergeant had het geheel verscheurd o driekleurige vaandel uit zijn omkleedsel gehaald. De majoor nam het in de hand.

« Dat vaandel, hier is het!... gij herkent het...

neeshieren, en personen van allen stand, snellen toe om Louisa in hare woning te bezoeken, de eenen uit nieuwsgierigheid gedreven, de andere om met haar te spreken en zich aan hare gebeden te bevelen.

« De geestelijke overheid heeft zich met deze zaken bekommerd, en een onderzoek begonnen. Te dien gevolge, is het niet meer toegelaten het meisje te zien of met haar te spreken. Verscheidene geneesheeren, die de bovengemelde wonderen gezien hebben, zijn het eens om te verklaren, dat zij die natuurlijker wijze niet kunnen uitleggen. Het algemeen gevoelen in het land is, dat dit geestverrukte meisje eene heilige ziel is, welke God met buitengewone gaven heeft overladen.

« Deze bijzonderheden door het gemeld fransch blad medegedeeld, mogen als echt aanschouwd worden; zij komen overeen met de laatst gedane onderzoekingen, en met eenen brief, door eenen verstandigen man, den eerw. heer Ad. Hoofs, pastoor van Braine-l'Alleud, geschreven, op 25 december 1868.

Ziehier dezen brief:

« Op vrijdag 18 december 11, heb ik de woning van Louisa Lateaux, te Bois-d'Haine, mogen binnentreden, en ben daar ongetuige geweest van een allerbeweeglijkst tooneel, dat nooit uit mijn geheugen zal gaan.

« Zeven geneesheeren uit verscheidene plaatsen en van verschillende politieke gedachten, benevens de Eerw. Pater Seraphinus passionist, door Z. H. den Bisschop van Doornijk gezonden, waren in de nederige woning vereenigd, om het onderzoek te doen van die buitengewone zaak, welke in ons land en ook in vreemde landen het levendigste belang heeft opgewekt.

« De achtharste personen belast met Louisa te bewaken hadden sinds eenigen tijd de verzekering bekomen, dat er geen hoedanig middel van bedrog was gebruikt geworden om eene bloedvloeiing te doen ontstaan. Men had niettemin deze week bijzondere voorzorgen genomen om het bedrog gansch onmogelijk te maken, of om het te ontdekken, indien het mochte bestaan hebben.

« Den dinsdag 16 december, drie dagen dan voor den vrijdag, heeft men dit jong meisje ledereen handschoenen aangelaan, die zoodanig aan hare handen pasten en sloten, dat al hare vingers zoowel als het onderste en bovenste van hare handen er in gepriemd waren gelijk in eenen vorm. Men heeft de handschoenen boven de handen sterk vastgebonden met koordkens door riggaten loopen, wel toezeknoopt en de knopen verzegeld, derwijze dat er geene mogelijkheid bestond om iets hoognaamd in de handschoenen te kunnen dringen zonder de zegels te schenden. De heer burgemeester van Bois-d'Haine, de gemeente-ondervrijzer, de geneesheer Leclinier en M. J. Dupont hebben dit toestel met de grootste oplettendheid nagezien en onderzocht.

het is dat van de natie... het is dat, hetwelk de Russen, de Pruisen, de Oostenrijkers, al degenen die wij honderdmaal gespaard hebben, ons op den dag van hunne eerste overwinning ontmoeten hebben, omdat zij er bevreesd voor waren.

Een groot aantal oude soldaten keerden bij 't hooren dezer woorden het hoofd om, ten einde hunne tranen te verbergen; anderen daarentegen zagen met een bleek gelaat en vreeselijke oogen rond.

« Ik, riep de majoor zijnen degen omhoog heffende, ik ken geen ander. Leve Frankrijk!... leve de keizer!

Nauwelijks had hij dezen kreet geuit, of alles berstte los; men kon zichzelve niet meer verstaan, uit alle versters, op de markt, in de straten, overal klonken de kreten van: Leve de keizer! love Frankrijk! als het geschal der trompetten. Het volk en de soldaten omhelsden elkander; men zou gezegd hebben dat alles gered was, dat wij alles terug geronden hadden wat Frankrijk in 1814 verloren had.

Het was bijna nacht; men verwijderde zich naar alle kanten bij troepjes van drie, zes en twintig personen, luidkeels roepende: « Leve de keizer! » toen van de zijde van het hospitaal een bliksem door de lucht schoot. Het kanon donderde! achter het arsenaal antwoordde het andere, en dat duurde voort van sekonde tot sekonde.

M. Goulden en ik gingen gearmd de markt over, evenzoo roepende: Leve Frankrijk! en daar bij elk onschot in den donkeren nacht, het licht tot op de markt scheen, zagen wij Katharina met de oude Madelein Schouler ons te gemoet komen, zij had hare kleine kap op en hare bouffante om, haar rooskleurige neus was voor de mist bedekt; toen zij ons zag, zeide zij:

« Madeleine, daar zijn zij! de keizer is meester, niet waar M. Goulden?